

**Sayın Hocalarım;
Kurumların Değerli Temsilcileri;**

Hepinizi saygı ile selamlıyorum. Öncelikle pandemi sürecinden geçtiğimiz bu zorlu günlerde hepinize sağlıklı günler diliyorum.

Yeni YÖK konsepti ile ulusal ve uluslararası boyutlarda yükseköğretim politikaları üretmeye devam ediyoruz, gerçekleştirdiğimiz uygulamalar ve düzenlemelerle bilim hayatımızı ve üniversite sistemini tedrici bir şekilde yeniden yapılandırılıyor, daimi tekâmül esaslı bir yükseköğretim sistemi inşa ederek bu doğrultuda projelerimizi hayata geçiriyoruz.

Gerçekleştirdiğimiz projelerin önemli bir kısmı yükseköğretim tarihimizde birer ilk olma özelliğine sahip yeni ve yenilikçi girişimleriz ile başlattığımız projelerdir. Bu ana projelerimiz ile Yeni YÖK olarak kaliteyi merkeze alarak bilim hayatımızı çeşitlilik, misyon farklılaşması, ihtisaslaşma, öncelikli alanlar, hedef odaklı uluslararasılaşma, açık bilim-açık erişim, dijital dönüşüm, kritik teknolojiler gibi kavramlar etrafında şekillendiriyoruz.

Bu ana projelerimizden kısaca bahsederek son zamanlarda hayata geçirilen projelerimizden de söz etmek isterim. Bildiğiniz üzere YÖK'ün kurulmasını sağladığı Yükseköğretim Kalite Kurulu çalışmalarına devam ediyor. Kaliteyi merkeze alarak süreçleri yönetiyoruz.

Üniversitelerimiz ilk defa bu dönemde çeşitlenmeye başladı. Tek tip, birbirinin hemen hemen kopyası niteliğindeki üniversitelerden oluşan Türk yükseköğretim sistemi, bugün Araştırma Üniversiteleri, Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyonuyla İhtisaslaşan Üniversiteler, Mesleki Uygulama Üniversiteleri, Tematik Üniversiteler gibi niteliği itibarıyla farklı misyonlar üstlenmiş üniversitelere sahip. Üniversitelerimiz bu çeşitlenme sayesinde daha dinamik bir yapıya evrildi.

Yine ilk defa YÖK tarafından Türkiye'nin bilim hayatının öncelikleri tespit edildi ve **YÖK 100/2000 Doktora Projesi**'ni başlattık. Dünyada yaşanan gelişmeler de dikkate alınarak her yıl güncellenen öncelikli alanlarımızda YÖK bursu ile doktora yapmakta olan gençlerimizin sayısı 5000'i aştı.

Diğer taraftan 2020-2021 eğitim öğretim yılı için yapılan çağrıda küresel olarak yaşanan Covid-19 salgını dikkate alınarak **Pandemi Dönemi Özel Çağrısı** yapıldı. **Aynı zamanda YÖK 100/2000 Doktora Projesi kapsamında** doktora yapan **800 kişi**, Türkiye'de koronavirüs salgınına karşı yürütülen Ar-Ge, aşı, ilaç çalışmalarında, Sağlık Bakanlığı ve Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB) koordinasyonunda kurulan **Kovid-19 Tanı Merkezleri Projesi'ne** katkı vermeye devam ediyor.

Ülkemizin ihtiyaç duyduğu öncelikli alanlarda yetiştirdiğimiz doktoralı insan kaynağımızı sistemlere entegre olmaya devam ediyor. Bu kaynağın ülkemize olan katkılarını yakın gelecekte hep birlikte göreceğiz inşallah. Diğer taraftan ülkemizin bilimsel geleceği açısından fevkalade önem taşıyan temel bilimler alanına, yani Fizik, Kimya, Biyoloji ve Matematik alanına özel bir önem attettik. **Üstün başarı sınıfları** oluşturduk. Biz YÖK olarak bu öğrencileri alanında iyi eğitim almış gençler olarak geleceğe hazırlıyoruz ve bu gençlerimize öğrenimleri boyunca karşılıksız bir burs veriyoruz.

Yeni YÖK olarak yükseköğretimde uluslararasılaşmaya da büyük önem verdik. YÖK'ün uluslararasılaşmada en büyük başarısı uluslararası öğrenci sayısındaki sıçramadır. **2014'de 48 bin** olan uluslararası öğrenci sayısı, **2020'de 200 bine** ulaştı. Türkiye yükseköğretimde uluslararası

öğrenciler için çekim merkezi olma yolunda önemli bir ilerleme kaydederek, 2018 yılında sahip olduğu uluslararası öğrenci sayısı bakımından dünyada **ilk 10 ülke** arasına girme başarısı göstermiştir.

Şunu da ifade etmeliyim ki; YÖK'ün kuruluşu olan 1982 yılından 2014 yılına kadar geçen 32 yılda 15 ülke ile yükseköğretim alanında işbirliğine yönelik mutabakat zaptı imzalanmışken, bugün 37 ülke ile mutabakat zaptı imzalanmıştır.

Yükseköğretim Kurulu tarafından iki yıl önce "**Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm Projesi**" başlatıldı. Bu proje kapsamında şu ana kadar 16 üniversitemizde 10 binin üzerinde öğretim elemanına "Dijital Çağda Yükseköğretimde Öğrenme ve Öğretme", 61 binin üzerinde öğrenciye de "Dijital Okur-Yazarlık" dersi verildi. "

Dijitalleşen YÖK" adıyla 2019 yılında başlatılan ve "Açık Bilim ve Açık Erişim" çalışmaları bağlamında gerçekleştirilen bir dizi düzenleme sonunda açık bilim/açık erişimde önemli mesafeler kat edilmiştir. "**YÖK Açık Bilim Sistemi Yazılım Projesi**" çalışmaları ise devam etmektedir.

Yeni YÖK tarafından bu yıl başlatılan bir diğer proje "**YÖK-Gelecek Projesi**"dir. İki aşamadan oluşan projenin birinci aşaması: "Öncelikli Alanlarda Araştırma Görevlisi İstihdamı", ikinci aşaması ise "Öncelikli Alanlarda Öğretim Üyesi İstihdamı"dır. Nitelikli bilgi üretimi için nitelikli insan gücüne sahip olmamız şart. Bu projede **öncelenen "kişiler" değil, "öncelikli alanlar"dır**. Üniversitelerimizin bilimsel faaliyetlerinin ve misyonlarının ülkemizin kalkınma yolundaki tercihleri ve öncelikleri ile uygun bir şekilde ilişkilendirilmesi gerekli. Bu minvalde yükseköğretim tarihinde ilk kez bu projeyi başlattık.

Yükseköğretimde uzaktan eğitimin tamamen ön plana geçtiği, kitlesel çevrimiçi açık derslerle eğitimin büyük önem kazandığı bir dönemi yaşıyoruz.

YÖK olarak pandemi sürecinde koronavirüs salgınına yönelik bugüne kadar birçok tedbir aldık. 2019-2020 eğitim öğretim yılı bahar döneminde eğitim ve öğretim süreçlerinin kesintiye uğramaması ve bu sürecin en az hasarla aşılması için çevrimiçi eğitime geçildi, uzaktan eğitimle ilgili bazı mevzuat değişiklikleri yapıldı. **YÖK Dersleri Platformu** oluşturuldu. Uygulamalı eğitimler, stajlar, işyerinde mesleki eğitim gibi konularda da salgının seyrine göre kararlar alınarak üniversitelere iletildi. Eğitim öğretim sürecini kolaylaştıran öğrenci merkezli çok sayıda karar aldık, üniversitelere ve kamuoyuna duyurduk. **Yükseköğretim Sistemini karma eğitime/hibrit eğitime geçirdik**.

2020-2021 eğitim ve öğretim dönemine yönelik planlamaların yapılabilmesi için çeşitli konularda çerçeve kararları içeren **Küresel Salgında Yeni Normalleşme Süreci Rehberi** yayımlandı. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız ile birlikte hazırlanan **Yükseköğretim Kurumlarında Sağlıklı ve Temiz Ortamların Geliştirilmesi ve Enfeksiyon Kontrol Önlemleri Kılavuzu** gerek bu Kovid-19 salgını gerekse diğer bulaşıcı hastalıklar ile mücadele kapsamında oldukça önemli bir adımdır. Türk Yükseköğretimi bütün alanlarda mümkün olan önlemleri alıp, dinamik ve çevik yönetim anlayışıyla süreçleri yöneterek hızlı uyum kabiliyeti olduğunu da ortaya koydu.

Burada "**YÖK Sanal Laboratuvar Projesi**" nden de söz etmek isterim. YÖK tarafından kurgulanan ve uygulamaya başlanan bu yenilikçi proje ile "**YÖK Sanal Laboratuvar Projesi**"dir. Bu proje ile genel kimya ve fizik laboratuvarı dersleri sanal ortamda 26 Ekim 2020 tarihinden itibaren verilmeye başlanmıştır. İlk olarak 15 bin öğrencinin istifadesine sunulmuştur, projenin daha da yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

Bu projelerin bir kısmı kısa sürede etkisini gösterebileceği gibi bir kısmı ise uzun vadede yükseköğretim alanımızın tekamülüne imkân sağlayacaktır. YÖK'e 'Yeni YÖK' dememizin sebebi, YÖK'ün yükseköğretim alanındaki bu yapısal değişiklikleri içeren yeni projelerinden ve rutin yaptığı işleri yeni bir üslupla ve sistematikle kurgulamasından kaynaklanmakta. Ön plana çıkardığımız bir başka kavram da “yetki devri”dir.

Yükseköğretim sisteminin dinamik ve kalite odaklı olmasını, kendi kendini denetleyebilir bir hale ulaşmasını hedefliyoruz. Yükseköğretim kurumlarımıza bir yandan ihtiyaç duydukları konularda gerekli yönlendirmeleri yaparken diğer yandan yetki devirleriyle süreci sağlıklı bir şekilde yönetmeye çalışıyoruz.

YÖK olarak ihtiyaç duyulan alanlarda insan yetiştirmek üzere tüm sağlık alanlarının yanı sıra “**KBRN**” yani Kimyasal, Biyolojik, Radyoaktif ve Nükleer maruziyet ve savunma konusunu gündemimize almış idik. Bildiğiniz üzere 2017 yılında da Yükseköğretim Kurulu’nda KBRN çalıştayı gerçekleştirildi. Milli Savunma Üniversitesi dahil toplam **8** üniversitemizde (*Ankara Yıldırım Beyazıt, Gebze Teknik, Hacettepe, İskenderun Teknik, Sağlık Bilimleri, Selçuk, Tekirdağ Namık Kemal*) “KBRN” Alanında **yüksek lisans programı, 2** üniversitemizde (*Sağlık Bilimleri ve Selçuk Üniversitesi*) ise **doktora programımız** bulunuyor.

“**Tıbbi KBRN**” doçentlik alanına dahil edildi. YÖK 100/2000 Doktora Projesi kapsamında KBRN, KBRN Çalışmaları öncelikli alanlarımız arasında yer aldı.

YÖK bünyesinde KBRN (Kimyasal, Biyolojik, Radyoaktif ve Nükleer) Çalışma Grubu oluşturuldu, çalışmalarına devam ediyor. YÖK Yürütme Kurulu Üyemiz ve aynı zamanda YÖK KBRN Çalışma Grubu Yürütücümüz Prof. Dr. Zeliha Koçak Tufan hocam yapılan çalışmalardan daha detaylı olarak söz edecektir. Üniversitelerde KBRN konusunda belirlenen kurumsal yapılanmaların geliştirilmesi için çalışmalarımız sizlerin de desteği ile devam edecek. **Çalıştayı verimli geçmesini diliyor, bu çalışmaya katkı ve destekleriniz şimdiden teşekkür ediyorum.**

Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç
Yükseköğretim Kurulu Başkanı
Kimyasal, Biyolojik, Radyoaktif ve Nükleer (KBRN) Çalıştayı
17 Aralık 2020, Yükseköğretim Kurulu